

OTÁZKY DORUČENÉ PO VYHLÁSENÍ VÝZVY Č. 2 NA DEKARBONIZÁCIU PRIEMYSLU S KÓDOM VÝZVY 04I01-18-V02

1. V zmysle ustanovenia výzvy v časti 2.7 Podmienky oprávnenosti projektu je zadefinované okrem iného, že:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ) (pozn. pod čiarou č. 25);

(25) Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely tohto bodu Žiadateľ preukáže v rámci žiadosti porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

V kontexte schémy štátnej pomoci ako aj výzvy sú oprávnené priemyselné činnosti definované prílohou č. 1 k zákonu o obchodovaní, ktorá definuje priamo jednotlivé priemyselné činnosti.

Prevádzkujeme v rámci vykazovanej prevádzky ID viacero priemyselných činností samostatne zaradených v prílohe č. 1 k zákonu o obchodovaní. Jedná sa najmä o priemyselné činnosti:

- Výroba amoniaku
- Výroba kyseliny dusičnej

Emisie vznikajúce v rámci týchto činností sú v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené.

Uvažovaný projekt je cieleň na dekarbonizáciu výroby kyseliny dusičnej ako samostatnej priemyselnej činnosti, ktorá je takto definovaná v prílohe č. 1 zákona o obchodovaní a zároveň je vykazovaná samostatne v overených ročných správach o emisiách skleníkových plynov z prevádzky. Máme teda za to, že ak je požiadavkou znížiť emisie viažuce sa na konkrétnu priemyselnú činnosť, jedná sa o samostatnú výrobu kyseliny dusičnej.

Na základe v overených ročných správach o emisiách skleníkových plynov za posledných 5 rokov je priemerný objem vypustených emisií CO₂ za činnosť „Výroba kyseliny dusičnej“ na úrovni XY t. Predpokladaná úspora v dôsledku projektu na úrovni XY t CO₂eq predstavuje XY %.

V zmysle hore uvedeného je pre nás základnou otázkou, či je možné vykazovať dosiahnutie úspory 30% emisií CO₂ voči overeným emisiám z činnosti Výroba kyseliny dusičnej, ktorá je vykazovaná v overených ročných správach o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku, alebo je nutné túto úsporu vzťahovať výlučne na celú prevádzku ID a celkové množstvo vyprodukovaných emisií CO₂ za túto prevádzku?

Odpoveď: Otázky, ktoré ste nám položili, spadajú do okruhu podmienok, ktorých splnenie budú vyhodnocovať v rámci posudzovania doručených žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu odborní hodnotitelia.

Keďže záujemca ešte nedoručil MŽP SR svoju žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu, Vykonávateľ sa môže vyjadriť k daným otázkam len na základe zverejnených informácií dostupných pre všetkých potenciálnych záujemcov a vo všeobecnej rovine:

V zmysle bodu H.2 platnej schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z Plánu obnovy a odolnosti a bodu 2.7 výzvy na dekarbonizáciu priemyslu č.2 s kódom 04I01-18-V02 podporený projekt musí spĺňať ako správne uvádzate vo svojej otázke nasledovnú podmienku (oprávnenosti) vzťahujúcu sa k úspore emisií skleníkových plynov a to:

množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ).

Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely predchádzajúceho bodu, žiadateľ preukáže v rámci žiadosti o prostriedky porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu.

Žiadateľ o prostriedky preukáže zníženie emisií skleníkových plynov za celú prevádzku registrovanú pod konkrétnym ID v rámci systému EU ETS alebo za jednu alebo viac činností, ktoré sa vykonávajú v tejto prevádzke, ak sú emisie vznikajúce v rámci tejto činnosti v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené.

2. V zmysle ustanovenia výzvy v časti 2.7 Podmienky oprávnenosti projektu je zadefinované okrem iného, že:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ)²⁵;

⁽²⁵⁾ Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely tohto bodu Žiadateľ preukáže v rámci žiadosti porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

Emisie vznikajúce v rámci týchto činností sú v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené na základe systému monitorovania a nahlasovania skleníkových plynov.

Uvažovaný projekt je cielený na dekarbonizáciu výroby karbidu vápnika. Do ostatných emisných prúdov sa zasahovať nebude a nie je preto možné ich ovplyvniť.

Q: je možné vykazovať dosiahnutie úspory 30% emisií CO₂ voči overeným emisiám výlučne z prúdu „výroba karbidu vápnika“ ktorý je vykazovaný v overených ročných správach o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku, alebo je možné túto úsporu vzťahovať výlučne na celú prevádzku ID a celkové množstvo vyprodukovaných emisií CO₂ za túto prevádzku?

Odpoveď: V zmysle bodu H.2 platnej schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z Plánu obnovy a odolnosti SR a bodu 2.7 výzvy na dekarbonizáciu priemyslu č.2 s kódom 04I01-18-V02 podporený projekt musí spĺňať ako správne uvádzate vo svojej otázke nasledovnú podmienku (oprávnenosti) vzťahujúcu sa k úspore emisií skleníkových plynov a to:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ).

Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely predchádzajúceho bodu žiadateľ preukáže v rámci žiadosti o prostriedky porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v

systeme EU ETS) predchádzajúcich predložení žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu.

Žiadateľ o prostriedky preukáže zníženie emisií skleníkových plynov za celú prevádzku registrovanú pod konkrétnym ID v rámci systému EU ETS alebo za jednu alebo viac činností, ktoré sa vykonávajú v tejto prevádzke, ak sú emisie vznikajúce v rámci tejto činnosti v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené.

3. V zmysle ustanovenia výzvy v časti 2.7 Podmienky oprávnenosti projektu je zadefinované okrem iného, že:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ)²⁵;

²⁵ Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely tohto bodu Žiadateľ preukáže v rámci žiadosti porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predložení žiadosti, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

Prevádzkujeme v rámci vykazovanej prevádzky ID priemyselnú činnosť „Výroba cementového slinku v rotačných peciach“ samostatne zaradenú v prílohe č. 1 k zákonu o obchodovaní.

Emisie vznikajúce v rámci tejto činnosti sú v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené na základe systému monitorovania a nahlasovania skleníkových plynov.

V rámci prevádzky sú monitorované primárne 2 zdrojové prúdy:

- emisie zo spaľovacích procesov v rotačnej peci (spaľovanie čierneho uhlia)
- emisie z rozkladu uhličitanov (emisie z procesov – založené na vstupe do sušiarne, metóda A)

Uvažovaný projekt pre zapojenie sa do výzvy je cielený na dekarbonizáciu výroby slinku využitím alternatívnych palív ako náhrady fosílnych palív výlučne v rámci prúdu emisií zo spaľovacích procesov v rotačnej peci. Emisie rozkladu uhličitanov vychádzajú priamo z chemickej reakcie pri rozklade vstupnej suroviny a tieto nie je možné obmedziť pri zachovaní výrobného procesu.

Otázka: je možné vykazovať dosiahnutie úspory 30% emisií CO₂ voči overeným emisiám výlučne z prúdu „emisie zo spaľovacích procesov v rotačnej peci“, ktorý je vykazovaný v overených ročných správach o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku, alebo je možné túto úsporu vzťahovať výlučne na celú prevádzku ID a celkové množstvo vyprodukovaných emisií CO₂ za túto prevádzku?

Odpoveď: V zmysle bodu H.2 platnej schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z Plánu obnovy a odolnosti SR a bodu 2.7 výzvy na dekarbonizáciu priemyslu č.2 s kódom 04I01-18-V02 podporený projekt musí spĺňať ako správne uvádzate vo svojej otázke nasledovnú podmienku (oprávnenosti) vzťahujúcu sa k úspore emisií skleníkových plynov a to:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ).

Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely predchádzajúceho bodu žiadateľ preukáže v rámci žiadosti o prostriedky porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu.

Žiadateľ o prostriedky preukáže zníženie emisií skleníkových plynov za celú prevádzku registrovanú pod konkrétnym ID v rámci systému EU ETS alebo za jednu alebo viac činností, ktoré sa vykonávajú v tejto prevádzke, ak sú emisie vznikajúce v rámci tejto činnosti v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov samostatne vyčíslené.

4. Chcela by som sa informovať o spôsobe určenia oprávneného žiadateľa v rámci výzvy č. 04I01-18-V02. Pri zedefinovaní oprávnenosti žiadateľa je možné považovať za oprávneného žiadateľa právnickú osobu vykonávajúcu priemyselnú hospodársku činnosť, ktorá má zapísané v ORSR výrobné činnosti spadajúce pod sekciu C Priemyselná výroba, avšak podľa <https://rpo.statistics.sk/rpo/> je zaradená pod kategóriu E? Samotný projekt by bol zedefinovaný na priemyselnú výrobu spadajúcu pod kategóriu "C" a teda pod oprávnené činnosť. Túto činnosť má žiadajúci subjekt aj v ORSR, avšak prevažujúca podnikateľská činnosť je v Sekcii "E".

Odpoveď: Ďakujeme Vám za otázku. Keďže nedisponujeme informáciou, o ktorý konkrétny podnik ide, odpovedáme len vo všeobecnej rovine:

Oprávnení žiadatelia musia byť podniky, ktoré sú súčasťou európskeho systému obchodovania s emisnými kvótami a v zmysle bodu F.4 Schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z prostriedkov Plánu obnovy (dostupnej na odkaze <https://www.minzp.sk/files/poo/dekrbo/schema-statnej-pomoci-na-dekarbonizaciu-priemyslu-z-poo.pdf>) môže byť príjemcom pomoci výlučne podnik, ktorý vykonáva činnosti spadajúce pod prílohu č. 1 k zákonu o obchodovaní 414/2012 Z.z.. Zároveň sú oprávnené iba opatrenia, ktoré povedú k nižším emisiám skleníkových plynov, menším stratám energií a širšiemu zavádzaniu inovatívnych environmentálnych technológií do priemyselnej výroby. Priemyselnou výrobou sa rozumejú odvetvia podľa Sekcie C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2.

Zároveň by sme Vám chceli dať do pozornosti informácie uvedené v kapitole 2.7 Výzvy (Podmienky oprávnenosti projektu - účel využitia prostriedkov mechanizmu).

5. Rada by som požiadala o informáciu. Na strane 8 výzvy sa uvádza:

Podporené projekty musia spĺňať nasledovné podmienky (oprávnenosti):

- i. súlad s právnymi predpismi EÚ a národnými zákonmi platnými v oblasti životného prostredia, ako aj s technickými usmerneniami podporovaných činností a spoločností a stanovením cieľov dekarbonizácie (Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (2021/C 58/01) (DNSH – „do no significant harm“) (pozn. pod čiarou č. 19);**
- ii. súlad s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT) (pozn. pod čiarou č. 20);**
- iii. projekty realizované v rámci činností spadajúcich pod prílohu č. 1 zákona o obchodovaní budú viesť k zníženiu ich emisií značne pod referenčnú hodnotu relevantnú pre danú projektovú ponuku (pozn. pod čiarou č. 21);. Pre projekty, ktoré nie sú zamerané na úpravu celého procesu, pre ktorý je stanovená referenčná hodnota, bude podmienka aplikovaná primerane pre upravované procesy (pozn. pod čiarou č. 22);**
- iv. fosílna palivá (pozn. pod čiarou č. 23); nebudú môcť byť podporené nad rámec kritérií „výrazne nenarušiť“ (pozn. pod čiarou č. 24);;**
- v. množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií**

aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ) (pozn. pod čiarou č. 25);

Sú v zmysle uvedeného oprávnené iba podniky, ktoré spadajú pod Európsky systém obchodovania s emisiami?

-----
19 Oprávnené na podporu budú výlučne projekty, ktoré budú v súlade so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle čl. 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. V rámci žiadosti Žiadateľ preukáže túto skutočnosť vecným posúdením dodržania zásady „výrazne nenarušiť“ porovnaním navrhovaného projektu s požiadavkami Technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (2021/C 58/01). Žiadateľ uvedenú požiadavku preukáže informáciami vloženými do hárku H. DNSH formulára žiadosti.

20 V rámci opatrenia sa vyžaduje, aby podporené zariadenia aplikovali najlepšie dostupné techniky (BAT) ako minimálny štandard. Oprávnené na podporu budú výlučne technológie, ktoré budú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT). V rámci žiadosti Žiadateľ predloží porovnanie navrhovanej technológie s príslušným/-i bodmi Vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách ustanovujú závery o najlepších dostupných technikách (Závery o BAT). Prostriedky mechanizmu sú zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, súlad s normami Únie je minimom, ktoré sa má zabezpečiť pre emisie iné ako emisie skleníkových plynov; keďže zníženie týchto emisií nie je cieľom opatrenia, postačuje dodržanie emisných limitov (nie je nevyhnutné, aby boli prekročené). Žiadateľ uvedenú požiadavku preukáže v rámci vyplnenia príslušnej sekcie prílohy č. 1 žiadosti - Projektový zámer stavebno-technologického riešenia.

21 Výsledkom realizácie projektu musia byť emisie skleníkových plynov, ktoré sú nižšie ako príslušný referenčný štandard oboch hodnôt („Priemerná hodnota 10 % najefektívnejších zariadení“ a „Porovnávací hodnota“) uvedených v prílohe Vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) 2021/447 z 12. marca 2021, ktorým sa určujú revidované referenčné hodnoty pre bezodplatné pridelovanie emisných kvót na obdobie rokov 2021 až 2025 podľa článku 10a ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES. Žiadateľ uvedenú požiadavku preukáže v rámci vyplnenia hárku F formulára žiadosti.

22 V rámci žiadosti Žiadateľ preukáže, že emisie projektu na jednotku produktu sú značne pod referenčnou hodnotou EU ETS stanovenou vo Vykonávacom Nariadení Komisie (EÚ) 2021/447 z 12. marca 2021, ktorým sa určujú revidované referenčné úrovne na účely bezodplatného pridelovania emisných kvót na obdobie rokov 2021 až 2025 podľa článku 10a ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES. Splnenie podmienky bude Vykonávateľom overované aj ex-post po ukončení realizácie projektu. V rámci ex post overenia bude úroveň dosiahnutá projektom porovnávaná s rovnakými referenčnými úrovňami platnými v čase predloženia žiadosti.

23 Tuhé fosílné palivá nemôžu byť podporené. Projekty využívajúce zemný plyn ako hlavnú surovinu/zdroj energie nemožno podporiť. V prípade projektov, kde sa zemný plyn využíva v malom množstve, nesmie byť podiel zemného plynu na konečnej spotrebe podporenej technológie vyšší ako 20%.

24 V rámci žiadosti Žiadateľ preukáže túto skutočnosť vecným posúdením dodržania zásady „výrazne nenarušiť“ porovnaním navrhovaného projektu s požiadavkami Technického usmernenia týkajúceho sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (2021/C 58/01).

25 Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely tohto bodu Žiadateľ preukáže v rámci žiadosti porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte Žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 zákona o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou Žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu. Zníženie emisií bude sledované buď na základe skutočného množstva projektom znížených emisií CO₂eqv (vychádzajúc z údajov overených v ročných správach o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku po realizácii projektu, alebo (...)

Odpoveď: Oprávnení žiadatelia musia byť podniky, ktoré sú súčasťou európskeho systému obchodovania s emisnými kvótami a v zmysle bodu F.4 Schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z prostriedkov Plánu obnovy (dostupnej na odkaze <https://www.minzp.sk/files/poo/dekrbo/schema-statnej-pomoci-na-dekarbonizaciu-priemyslu-z-poo.pdf>) môže byť príjemcom pomoci výlučne podnik, ktorý vykonáva činnosti spadajúce pod prílohu č. 1 k zákonu o obchodovaní 414/2012 Z.z.. Zároveň sú oprávnené iba opatrenia, ktoré povedú k nižším emisiám skleníkových plynov, menším stratám energií a širšiemu zavádzaniu inovatívnych environmentálnych technológií do priemyselnej výroby. Priemyselnou výrobou sa rozumejú odvetvia podľa Sekcie C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2.

6. V súvislosti s vyhlásenou výzvou – Výzva č.2 na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zameraná na podporu dekarbonizácie priemyslu (ďalej len „výzva“) - 04I01-18-V02, si Vás dovoľujeme osloviť s nasledovnou otázkou:

V čl. 2.2. Výzvy - Podmienka oprávnenosti žiadateľa

Príjemateľom prostriedkov mechanizmu v rámci výzvy je vždy podnik vykonávajúci priemyselné hospodárske činnosti (pozn. pod čiarou č.7) v jednom alebo viacerých oprávnených sektoroch spadajúcich pod prílohu č. 1 zákona č. 414/2012 o obchodovaní s emisnými kvótami.

Otázka : Akým spôsobom uchádzač preukáže túto podmienku ?

Odpoveď: Splnenie tejto podmienky žiadateľ deklaruje v rámci Formuláru žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu (Príloha 1 Výzvy), konkrétne v hárku F. „EU ETS ref. štandardy“.

7. V hárku F je teda okrem iného principiálna otázka: Vykonáva žiadateľ činnosti spadajúce pod prílohu č. 1 k zákonu o obchodovaní? Áno/nie je možné meniť/

Pokiaľ teda nie sme účastníkom obchodovania v ETS, resp. nespadáme pod prílohu č. 1 zákona č. 414/2012, sme/nie sme oprávneným uchádzačom?

Odpoveď: Áno, bohužiaľ, je to tak, ako tvrdíte, keďže ide o podmienku pevne stanovenú v bode F.4 v Schéme štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z prostriedkov Plánu obnovy č. SA.102385, ktorá bola zverejnená dňa 24.10.2022 v Obchodnom vestníku Ministerstva spravodlivosti SR č. 204/2022:

V rámci tejto schémy môže byť príjemcom pomoci výlučne podnik, ktorý vykonáva činnosti spadajúce pod prílohu č. 1 k zákonu o obchodovaní.

8. Je možnosť v rámci výzvy realizovať aj výstavbu zdroja elektrickej energie na báze výroby z napr. slnka, vetra, vody?

Odpoveď: Oprávnené aktivity sú uvedené vo Výzve č.2 na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zameranej na podporu dekarbonizácie priemyslu:

2.7 Podmienky oprávnenosti projektu (účel využitia prostriedkov mechanizmu)

a) inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov vo výrobnom alebo spracovateľskom procese prostredníctvom inovácie materiálov a energeticky náročných prevádzok, zavádzaním najlepších dostupných techník (BAT) do priemyselných procesov ako minimálnej požiadavky[1], vrátane modernizácie, rekonštrukcie alebo náhrady zariadení, podpora náhrady spaľovania uhlia v priemyselnej energetike a technológiách, zvyšovanie energetickej efektívnosti a podpora využitia odpadového tepla v priemyselnej energetike;

b) opatrenia týkajúce sa zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií skleníkových plynov, vrátane zmeny konfigurácie či elektrifikácie výrobných alebo spracovateľských zariadení;

c) energetická efektívnosť v priemyselných zariadeniach, ktoré nestimulujú alebo nepredlžujú používanie zdrojov fosílnych palív a energie[2] v zmysle bodu H.2. schémy a dosiahne sa zníženie emisií skleníkových plynov.

Dovolili by som si upriamiť Vašu pozornosť aj na Podmienku oprávnenosti žiadateľa uvedenú v kap. 2.2:

2.2 Podmienky oprávnenosti žiadateľa

Prijímateľom prostriedkov mechanizmu v rámci výzvy je vždy podnik vykonávajúci priemyselné hospodárske činnosti (1) v jednom alebo viacerých oprávnených sektoroch spadajúcich pod prílohu č. 1 zákona č. 414/2012 o obchodovaní s emisnými kvótami.

(1) Priemyselnou výrobou sa rozumejú odvetvia podľa Sekcie C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2.

9. Nie je mi zrejmé či sa výzva týka aj vybudovania samotného zdroja na výrobu el. energie konkrétne z vetra. Nakoľko:

- Zdroj zníži svojím inštalovaním emisie skleníkových plynov nakoľko sa o množstvo vyrobenej elektriny bude priamo podieľať na znížení množstva nakúpenej elektriny, ktorá z celkového energetického mixu je vyrobená aj z emisných technológií výroby EE. Technologický postup však zdroj nebude meniť ani modernizovať technológiu, ktorá sa priamo podieľa na výrobe cukru. Nenahradí ani plynovú kotolňu. Pokryje časť spotreby el. energie, ktorá by sa musela nakúpiť.

Nie je mi teda zrejmé, či je možné túto výzvu využiť na výstavbu zdroja el. energie. Či sa to bude potom posudzovať ako projekt, ktorý bude spĺňať výzvu.

Odpoveď: Výstavba zdroja na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie je sama o sebe oprávnenou činnosťou* v rámci vyhlásenej výzvy č. 2 na dekarbonizáciu priemyslu (kód výzvy 04I01-18-V02), no musela by byť spojená s technologickými zmenami/modernizáciou prevádzky alebo zmenami technologických postupov, ktoré by umožnili znížiť množstvo skleníkových plynov priamo vyprodukovaných spoločnosťou, ktorá žiada o prostriedky z Plánu obnovy.

Žiadateľ bude preukazovať zníženie emisií skleníkových plynov v rámci navrhovaného projektu na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

Tieto podmienky sú uvedené v kap. 2.7 výzvy a v časti H.2 Schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti SR:

Množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ).

Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely predchádzajúceho bodu, žiadateľ preukáže v rámci žiadosti o prostriedky porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu.

* 2.7 Podmienky oprávnenosti projektu (účel využitia prostriedkov mechanizmu): V prípade projektov, ktorých súčasťou je využitie OZE, biopalív, biokvapalín, bioplynu a palív z biomasy, tieto musia byť v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov stanovenými v Smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

10. V informačnom systéme ISPO je v rámci prílohy č.2 Zmluvy o PPM_Opis projektu nahratá príloha č.1 – Formulár žiadosti. Pod názvom Príloha č.2 Opis projektu je uložená príloha č.1 Formulár žiadosti. Nekorešponduje názov prílohy s obsahom prílohy. Je to tak správne?

Odpoveď: Formulár žiadosti tvorí zároveň aj prílohu č.2 Zmluvy o PPM_Opis projektu. V hárku A Žiadateľ _projekt uvedenej prílohy č.2 Zmluvy o PPM_ Opis projektu je v názve uvedené Opis projektu- časť A – Identifikácia prijímateľa projektu. Nesprávne označenie ostatných hárkov B až H v prílohe č.2 Zmluvy o PPM_Opis projektu Vykonávateľ opraví.

11. Prosíme Vás o zaslanie odpovedí na nasledujúce otázky:

Jednou z podmienok je dosiahnutie redukciu emisií CO₂ o 30%.

- a. Spoločnosť mala do roku 2023 vrátane dva samostatné účty pre EU ETS – Výrobu celulózy a papiera a druhý bol na energetiku.
  - i. Emisné Zdroje vo výrobe celulózy a papiera
    1. Regeneračný kotol 2 a 3
    2. Pec na vápno
    3. Biomasový kotol
  - ii. Zdroje pre energetiku
    1. Plynové kotle SK1 a SK2
- b. K 1.1.2024 došlo k zlúčeniu týchto účtov.

- c. **Pripravovaný projekt (tepelné čerpadlo pre vykurovanie mesta) sa prejaví na úspore emisií „účtu“ energetiky, kde by sme splnili podmienku 30% ak by sa vyhodnocovala úspora iba pre túto časť.**
- i. **Ak by sme úsporu vyhodnocovali už v spojenom účte (Výroba celulózy a papiera + energetika) nesplníme podmienku.**
- d. **Otázka – akým spôsobom bude prebiehať vyhodnocovanie redukcí emisií v tomto prípade?**

Odpoveď: Vyhodnocovanie zníženia emisií skleníkových plynov bude prebiehať overovaním údajov, ktoré žiadateľ uvedie vo formulári žiadosti v hárku „E – kvantifikácia CO₂ – redukcie“, pričom ako východiskový stav uvádza žiadateľ hodnotu totožnú s hodnotou uvedenou v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov. Ak v súčasnosti nedisponujete overenou emisnou správou za oba účty, uvádzate hodnotu totožnú s hodnotou uvedenou v overenej ročnej správe o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS), ktorej sa projekt týka. Zároveň si dovoľujeme uviesť, že v zmysle bodu G.6 schémy štátnej pomoci sú oprávnené opatrenia, ktoré povedú k nižším emisiám skleníkových plynov, menším stratám energií a širšiemu zavádzaniu inovatívnych environmentálnych technológií do priemyselnej výroby. Priemyselnou výrobou sa rozumejú odvetvia podľa Sekcie C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2.

12. Kvantitatívne vyhodnocovanie redukcí emisií

- a. **Otázka – je naše chápanie procesu správne?**
- i. **Máme za to že systém sleduje obdobie emisií 2019-2023 – z nich vyhodnocuje priemer-ktorý bude považovať za základ vyhodnocovania.**
- ii. **Realizáciou projektu dôjde k úspore emisií – v žiadosti uvedieme tony/rok**
- iii. **Kontrola splnenia redukcie bude prebiehať porovnaním „základu – žiadosť hodnota redukcie“**

Odpoveď: Porovnanie bude vykonané na posledných piatich overených ročných správach bezprostredne predchádzajúcich podaniu žiadosti (ak nemáte k dispozícii správu za rok 2023, tak potom 2018-2022), s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

- b. **Otázka - čo v prípade ak emisie z roku 2023 sú už pod hodnotou „základu – žiadosť hodnota redukcie“?**

Odpoveď: Ak máte k dispozícii overenú emisnú správu za rok 2023 a sú v nej veľmi priaznivé údaje, môžete ju považovať ako nereprezentatívnu zo všetkých tých piatich uvažovaných správ a automaticky sa nebude započítavať do priemeru.

- c. **Otázka V prípade akceptovania našej žiadosti o príspevok, ktorá bude vyššia ako 50% oprávnených nákladov, budeme musieť postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní?**

Odpoveď: V prípade kladného vyhodnotenia Vašej žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu a následného uzavretia zmluvy budete pri verejnom obstarávaní postupovať podľa príručky k verejnému obstarávaniu pre prijímateľov projektov v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu zameranej na podporu dekarbonizácie priemyslu. Pre osoby, ktoré nie sú verejným obstarávateľom ani obstarávateľom, je postup podľa ZVO povinný len v prípade uvedenom v § 8 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní (ďalej len "ZVO"), t.j. verejný obstarávateľ poskytne osobe, ktorá nie je verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom, viac ako 50 % finančných prostriedkov na zákazku : a) uskutočnenie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit podľa § 5 ods. 2 ZVO alebo b) poskytnutie služieb, ktoré sú spojené so zákazkou podľa písmena a) a ktorej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit pre nadlimitnú zákazku na poskytnutie služby ustanovený pre verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. b) až e) ZVO.

Uvedené nezbavuje prijímateľa prostriedkov povinnosti dodržať nasledovné princípy:

- a) rovnaké zaobchádzanie a nediskriminácia hospodárskych subjektov,
b) transparentnosť, vrátane vylúčenia konfliktu záujmov,
c) hospodárnosť, proporcionalitu, účinnosť, účelnosť a efektívnosť.

13. Obraciam sa na Vás s prosbou o zodpovedanie otázky súvisiacej s výzvou 04I01-18-V02. Môže mať žiadateľ zahrnutú technologickú časť nákladov s uvedením skupiny výdavkov v stavebnom rozpočte potvrdenom autorizovanou osobou? Považuje Poskytovateľ túto možnosť za akceptovateľnú pre účely zdokladovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov?

Odpoveď: V súvislosti s Vašou otázkou by sme Vás chceli nasmerovať na kap. 8 Príručky pre žiadateľa, na odsek 8.1 (POSTUP PRI STANOVENÍ CIEN DO ROZPOČTU ŽIADOSTI), kde sa hovorí nasledovné:

Spolu s predloženou žiadosťou o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Žiadateľ môže predložiť aj záznam zo stanovenia PHZ, záznam z verejného obstarávania, záznam z obchodnej súťaže pre jednotlivé položky v rozpočte. Ďalej je možné za účelom stanovenia cien jednotlivých položiek v rozpočte využiť aj výkaz výmer ocenený oprávnenou osobou alebo odborný posudok (najmä pre jedinečný predmet zákazky) pre jednotlivé položky v rozpočte. Odporúčame, aby Žiadatelia pri realizácii procesov VO postupovali v súlade so ZVO, pokiaľ sa na nich ZVO vzťahuje. Pri realizácii verejnej obchodnej súťaže odporúčame postupovať v súlade s § 281 obchodného zákonníka. Pri realizovaní postupov prieskumu trhu odporúčame postupovať v súlade s § 6 ZVO. Platnosť takto realizovaných prieskumov trhu k príprave žiadosti je 6 mesiacov, prieskum trhu bude možné použiť aj pri samotnej realizácii budúcich verejných obstarávaní, pokiaľ sa na Žiadateľa vzťahuje ZVO. V prípade zákaziek na dodanie stavebných prác bude akceptovaný stavebný rozpočet nacený projektantom. Pri vypracovaní dokumentov k stanoveniu jednotlivých cien do rozpočtu, je možné využiť vlastné vzorové dokumenty.

A tiež pripomíname text v bunke A3 hárku B. Rozpočet vo Formulári žiadosti, kde sa uvádza:

Žiadateľ stanoví výšku výdavkov na dekarbonizáciu priemyslu v rozpočte projektu v rámci žiadosti na základe trhových (reálnych) cien, a to napr. prostredníctvom prieskumu trhu alebo odborného posudku, prípadne stavebného rozpočtu vypracovaného oprávnenou osobou, resp. výkazu výmer oceneného oprávnenou osobou. Spôsob, ktorým žiadateľ stanovil výšku výdavkov na dekarbonizáciu priemyslu uvedie žiadateľ výberom z roletového menu v bunke s názvom "Stanovenie výšky výdavkov" v tomto hárku".

14. /nadväzujúca otázka/ Z príručky a formuláru však nie je zrejmé táto konkrétna otázka, či môže mať žiadateľ zahrnutú technologickú časť nákladov s uvedením skupiny výdavkov v stavebnom rozpočte potvrdenom autorizovanou osobou a či je takáto možnosť akceptovateľná Poskytovateľom.

Vedeli by ste mi prosím potvrdiť, či je táto konkrétna možnosť akceptovateľná?

Môže žiadateľ pre výdavky v rámci hárku B "rozpočet" formulára žiadosti uviesť pre skupinu výdavkov "Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí" zvoliť možnosť "Rozpočet potvrdený oprávnenou osobou / ocenený výkaz výmer oprávnenou osobou" a stanoviť tak výšku sumy do rozpočtu na základe rozpočtu potvrdeného oprávnenou osobou? Je takýto postup z pohľadu poskytovateľa akceptovateľný?

Odpoveď: Áno, uvedený postup je akceptovateľný, ako nepovinnú prílohu žiadosti o poskytnutie prostriedkov z mechanizmu doloží uvedenú prílohu – Rozpočet potvrdený oprávnenou osobou/ Ocenený výkaz výmer oprávnenou osobou.

15. Chcela by som sa informovať k oprávnenosti aktivít v rámci výzvy č. 04I01-18-V02. Chápeme správne, že do investičných opatrení, na dosiahnutie cieľov a hodnôt ušetrených emisií určených výzvou, je možné zahrnúť aj nákup inovatívnych BAT výrobných technológií využívaných priamo vo výrobnom procese?

Odpoveď: Áno, ale upozorňujeme, že na základe bodu 2.8. výzvy výdavky na dosiahnutie súladu so súčasnými/ budúcimi Normami Únie v zmysle bodu 32. Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky na rok 2022 v znení oznámenia Európskej komisie č. C(2022)481 – kapitola 3.1. nie sú oprávneným výdavkom. Prípadné výdavky na dosiahnutie súladu so súčasnými alebo budúcimi normami Únie nie sú oprávnenými výdavkami a žiadateľ preukazuje túto skutočnosť vyplnením hárku D formulára žiadosti - Normy Únie_kontrafaktual.

16. Akým spôsobom bude potrebné predkladať "kontrafaktuálny scenár"? Je potrebné jeho uvádzanie v prípade, že sa jedná o investičné opatrenia jedinečné svojho druhu? Je potrebné aj na kontrafaktuálny scenár mať energetický audit?

Odpoveď: Žiadateľ vyplní hárok C formulára žiadosti – Kontrafaktuálny scenár, vyplnenie hároku C formulára žiadosti je povinné. Žiadateľ zároveň predkladá prílohu žiadosti - Znalecký posudok na referenčnú investíciu pre súlad s normami Európskej únie výlučne v prípade, ak prevádzka zariadenia, ktorá je dotknutá realizáciou projektu nie je v súlade so súčasnými/ budúcimi Normami Únie a súčasťou projektu sú náklady na dosiahnutie súladu so súčasnými/ budúcimi Normami Únie (viď formulár žiadosti - časť D. Normy Unie_kontrafaktual). V prípade, ak Žiadateľ stanovuje výšku výdavkov na kontrafaktuálny scenár na základe výpočtu, znalecký posudok nepredkladá. Energetický audit sa striktne na kontrafaktuálny scénar nevyžaduje.

17. Ako bude MŽP SR pristupovať pri hodnotení projektov v súvislosti s kontrafaktuálnymi scenármi?

Odpoveď: MŽP SR bude pri hodnotení projektov v súvislosti s kontrafaktuálnym scenárom posudzovať údaje uvedené v hároku C formulára žiadosti – Kontrafaktuálny scenár a relevantné prílohy v závislosti od predloženého projektu.

18. V nadväznosti na 2. vyhlásenú dekarbonizačnú výzvu (04I01-18-V02) by sme sa radi informovali ohľadne správnosti vnímania nasledovného:

Je v rámci Projektu, ktorý by spoločnosť vo výzve predložila tento štrukturovať tak, že časť investície – tá, ktorá by bola financovaná z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti by bola ukončená do marca 2026 a druhá časť, tá ktorú by si podnik platil z vlastných prostriedkov by bola ukončená v neskoršom dátume? (Za predpokladu, že ide o deliteľné zariadenia a že podnik by vo výzve požadoval spolufinancovanie z prostriedkov mechanizmu menej ako 50%.).

Odpoveď: Áno, ale za podmienky, že by bola do marca 2026 ukončená tá časť projektu, ktorá bude financovaná z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti a do konca júna 2026 bude ukončená časť projektu ktorou vykážete požadované zníženie emisií skleníkových plynov.

19. Je v rámci Projektu možné realizovať také zmeny technológie, ktoré znížia spotrebu zemného plynu a teda aj tvorbu emisií a/alebo zmeny technológie, ktoré z časti nahradia zemný plyn povedzme elektrinou?

Odpoveď: V prípade projektov elektrifikácie sú emisie CO₂eqv zohľadňované v súlade s požiadavkami na pravidlá monitorovania emisií a podávania správ v rámci EU ETS. Celkové množstvo zníženia CO₂eqv tak má zahŕňať emisie CO₂eqv zo všetkých relevantných zdrojov a zdrojových tokov podľa smernice 2018/410/ES (zmena a doplnenie 2003/87/ES). Zároveň platí, že v prípade projektov elektrifikácie, Žiadateľ uvedie množstvo zvýšenia spotreby elektrickej energie po realizácii projektu na ročnej báze a určí zdroj energie. Projekt, ktorého zvýšená spotreba elektrickej energie bude pokrytá zvýšením výroby vlastnej elektriny na báze fosílnych palív nebude oprávnený. V prípade projektov, kde sa zemný plyn využíva v malom množstve, nesmie byť podiel zemného plynu na konečnej spotrebe podporenej technológie vyšší ako 20%.

20. Čo sa pre účely Výzvy bude považovať za ukončenie diela, alebo časti spolufinancovanej z prostriedkov mechanizmu? Ide o mechanickú kompletnosť, ukončenie inštalácie / výstavby, alebo pri technologických zmenách pripravenosť na skúšobnú prevádzku, resp. aký moment bude považovaný za oprávnený za účelom aby bolo možné finančné vysporiadanie do 06/2026?

Odpoveď: Ukončenie vecnej realizácie Projektu – sa preukazuje:

- vydaním protokolu o úspešne vykonanej funkčnej skúške, alebo
- preberacím/odovzdávacím protokolom, alebo
- iným obdobným dokumentom, z ktorého nepochybným, určitým a zrozumiteľným spôsobom vyplýva, že výstup Projektu bol odovzdaný Prijímateľovi, alebo bol so súhlasom Prijímateľa sfunkčnený alebo aplikovaný/zrealizovaný tak, ako sa to predpokladalo v Kladne posúdenej žiadosti. Z dokumentu musia byť zrejme technické parametre a certifikáty výrobcov inštalovaných technológií v rámci Projektu, na

základe ktorých Prijímateľ preukáže dosiahnutie zníženia emisií CO₂eqv v zmysle Kladne posúdenej žiadosti.

Týmto nie je dotknutá možnosť skoršieho ukončenia jednotlivých Aktivít Projektu za účelom dodržania lehôt uvedených v Prílohe č. 2 Opis Projektu.

21. Ako správne pre účely tejto Výzvy počítať projektované úspory CO₂ekv. v prípade, ak spoločnosť je delená, resp. spadá pod viaceré ETS? Je postačujúce, ak by sa plánovaná úspora počítala v rámci ETS, pod ktorou sa plánuje Projekt realizovať?

Odpoveď: Áno. Zníženie emisií skleníkových plynov sa vykazuje voči prevádzke podniku registrovanej v systéme ETS pod jedinečným ID.

V zmysle ustanovenia výzvy v časti 2.7 Podmienky oprávnenosti projektu je zadané okrem iného, že:

- množstvo skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi podporenými zo schémy klesne v porovnaní s referenčným obdobím aspoň o 30 % (každý podporený podnik musí dosiahnuť zníženie emisií aspoň o 30%, berúc pri tom do úvahy prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z procesov priamo súvisiacich s projektom – merateľný ukazovateľ)²⁵;

²⁵ Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi pre účely tohto bodu Žiadateľ preukáže v rámci žiadosti porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok.

V kontexte schémy štátnej pomoci ako aj výzvy sú oprávnené priemyselné činnosti definované prílohou č. 1 k zákonu o obchodovaní, ktorá definuje priamo jednotlivé priemyselné činnosti.

22. Postupne zbierame možných záujemcov o projekty dekarbonizácie. Snažíme sa ich motivovať, aby zahrnuli čo najviac aktivít smerujúcich k znižovaniu emisií skleníkových plynov.

Pomohlo by nám niekoľko všeobecných údajov:

- je stanovená nejaká doporučená / referenčná alebo maximálna hodnota, akú dotáciu je možné získať na 1 ušetrnú tonu CO₂ ekv..

Odpoveď: Minimálna a maximálna výška poskytovaných prostriedkov mechanizmu na jeden projekt a jedného Žiadateľa nie je stanovená.

23. /nadväzujúca otázka/ Koľko bola hodnota nákladovej efektívnosti EUR / usporenú tonu CO₂ ekv. v minulej výzve, kde boli schválené pôvodne tri projekty?

Odpoveď: V prílohe Vám zasielame zoznam prijímateľov, s ktorými Ministerstvo životného prostredia SR uzavrelo zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu (Plán obnovy SR). Nájdete tam informácie dostupné z Centrálného registra zmlúv (maximálna výška schválených prostriedkov a deklarované množstvo zníženia emisií skleníkových plynov). Tieto dva parametre predstavovali súťažné kritériá.

24. /nadväzujúca otázka/ Ak máte takéto informácie - alebo akékoľvek iné, ktoré by nám mohli pomôcť pri rozhodovaní, dajte nám prosím vedieť.

Rovnako nám prosím pošlite rozsah údajov, ktoré bude treba k jednotlivým konzultáciám pripraviť, aby malo stretnutie potom čo najlepší efekt.

Odpoveď: Čo sa týka konzultácií, tak v prípade Výzvy č.2 na dekarbonizáciu priemyslu sa Vykonávateľ (MŽP SR) Plánu obnovy rozhodol postupovať inou cestou a to zverejnením výzvy na predkladanie návrhov (<https://www.minzp.sk/spravy/2024/april/taraba-spustime-novu-vyzvu-dekarbonizaciu-priemyslu.html>) za účelom overenia predbežného záujmu potenciálnych účastníkov zapojiť sa do novej výzvy.

25. Na základe komunikácie si Vás dovoľujeme požiadať o osobnú konzultáciu k projektovému zámeru spoločnosti. Predmetný projektový zámer plánujeme predložiť v rámci výzvy zameranej na dekarbonizáciu priemyslu, pričom predmetom zámeru je výstavba nového regeneračného kotla. Odhadovane zníženie emisií je na úrovni viac ako XY ton CO₂/rok. Poprosím Vás o spätnú väzbu v akých termínoch je možná osobná konzultácia.

Odpoveď: Osobné konzultácie z dôvodu zabezpečenia transparentnosti a rovnakého prístupu ku všetkým potencionálnym žiadateľom nie sú možné. V prípade otázok k aktuálne vyhlásenej výzve je možné postupovať v zmysle jej bodu 1.1.

26. Spoločnosť XY je právnym nástupcom spoločnosti XX. K danému úkonu došlo dňa 25.01.2024. Je tvrdenie, že vykazované množstvo emisií za posledných 5 rokov môžeme zlúčiť a vykázať ich za spoločnosť XY v pozícii žiadateľa, správne?

Odpoveď: Emisie bude žiadateľ vykazovať za ETS inštaláciu registrovanú pod číslom ID prevádzky, v rámci ktorej sa bude realizovať projekt.

Množstvo zníženia emisií skleníkových plynov (v jednotkách CO₂eqv) emitovaných podnikmi žiadateľ preukáže v rámci žiadosti o prostriedky porovnaním množstva emisií v rámci navrhovaného projektu a referenčného množstva emisií CO₂eqv, ktoré sa určí na základe priemeru z údajov posledných 5 overených ročných správ o emisiách skleníkových plynov z prevádzky podniku (registrovaného v systéme EU ETS) predchádzajúcich predloženiu žiadosti o prostriedky, s možnosťou vylúčiť jeden nereprezentatívny rok. Pri výpočte žiadateľ zohľadní aj prípadný nárast/pokles emisií CO₂eqv z naviazaných procesov priamo súvisiacich (naviazaných) s realizáciou projektu. Súčasťou emisií z naviazaných procesov sú napr. emisie, ktoré vznikajú ako nevyhnutný vedľajší dôsledok priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 1 k zákonu o obchodovaní a to aj pokiaľ sú presunuté na iný subjekt, ktorý je pod kontrolou žiadateľa (podľa bodu F.5 schémy), kde prichádza k ich energetickému využitiu.

27. Je oprávneným projektovým zámerom aj zámer výstavby fotovoltaických panelov, resp. vodnej elektrárne, ak preukážeme zníženie emisií CO₂?

Odpoveď: Ak žiadateľ bude spĺňať podmienky stanovené v kap. 2.7. výzvy, tak áno.

28. Je podmienkou mať ku dňu podania žiadosti vysporiadane záväzky na sociálnom a zdravotnom poistení?

Odpoveď: Tvrdenia obsiahnuté v čestnom vyhlásení v žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu žiadateľ bude musieť preukázať neskôr v rámci poskytovania súčinnosti Vykonávateľovi, najneskôr do uzavretia zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu.

29. Sú údaje uvedené v energetickom audite hlavným zdrojom informácií pre hodnotiteľa? Ak nie, o aké údaje sa jedná?

Odpoveď: Energetický audit, formulár žiadosti, projektový zámer a správa o emisiách skleníkových plynov.

30. Je tvrdenie, že žiadateľ môže žiadať 100 % príspevku, správne?

Odpoveď: Áno, je to možné v zmysle bodu K.1 schémy štátnej pomoci: maximálna intenzita nie je stanovená, ale zároveň bude pomoc poskytovaná na základe súťažného ponukového konania. Žiadateľ vo formulári žiadosti určí výšku **Celkových oprávnených výdavkov** projektu (100%) a **Výšku žiadaných prostriedkov**, ktorá bude nižšia, resp. maximálne rovnajúca sa celkovým oprávneným výdavkom. Výška žiadaných prostriedkov bude predstavovať súťažnú cenu za zníženie 1 tony ekvivalentu CO₂. Ak výška žiadaných prostriedkov, ktorú si určí žiadateľ, bude nižšia ako celkové oprávnené výdavky, rozdiel bude spolufinancovať žiadateľ.

31. Obraciam sa na Vás s prosbou o zodpovedanie otázok súvisiacich s výzvou 04I01-18-V02.

V prílohe 1 žiadosti (projektový zámer stavebno-technologického riešenia) je uvedená nasledovná otázka: V prípade že súčasťou projektu je využitie OZE, biopalív, biokvapalín, bioplynu a palív z biomasy - je projekt v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov stanovenými v Smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov?

Ak je hlavnou výrobnou činnosťou projektu produkcia tepelnej energie z roštového kotla s použitím paliva biomasy z dôvodu zníženia závislosti na palive zemný plyn naftový ako aj za účelom ďalšieho zníženia emisií do ovzdušia a zároveň zhodnocovania drevných odpadov z prevádzky vlastným spaľovaním, je takýto projekt v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov v zmysle spomínanej smernice? Akým spôsobom a aké požiadavky presne je potrebné v súvislosti na toto ustanovenie spĺňať?

Odpoveď: Projekt, ktorý zahŕňa produkciu tepelnej energie z roštového kotla s použitím paliva biomasy, môže byť v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov, ak spĺňa nasledujúce požiadavky:

1. Udržateľnosť biomasy: Palivo z biomasy musí pochádzať z udržateľných zdrojov, čo znamená, že jeho ťažba a využitie nesmú ohroziť biodiverzitu ani pôdu.
2. Úspora emisií: Projekt musí prispievať k zníženiu emisií skleníkových plynov. To zahŕňa nielen emisie pri spaľovaní biomasy, ale aj celkový životný cyklus paliva.
3. Zníženie závislosti na fosílnych palivách: Projekt by mal prispieť k zníženiu závislosti na palive zemný plyn naftový.
4. Súlad s kritériami udržateľnosti a úsporami emisií skleníkových plynov sa preukazuje potvrdením o udržateľnosti (vyhlásením pestovateľa/dodávateľa biomasy) v zmysle § 14b ods. 2 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby.

Viac informácií k biomase nájdete tu: <https://www.minzp.sk/klima/obchodovanie-emisnymi-kvotami/biomasa/>

Ak projekt spĺňa tieto požiadavky, môže byť považovaný za trvalo udržateľný a v súlade so smernicou. Je však dôležité, aby sa konkrétny projekt posúdil individuálne a zohľadnili sa všetky relevantné faktory.

32. Žiadateľ nahrádza v prevádzke kotol na báze zemného plynu za nový kotol na báze biomasy? Výkon nového kotla na biomasu má byť vyšší ako je výkon pôvodného kotla, nakoľko má pokryť aj dodávku tepla pre výrobné účely, ktorá bola zabezpečovaná od externého dodávateľa. Je takéto navýšenie výkonu oproti súčasnému stavu oprávnené v rámci predmetnej výzvy? Je takýto projekt oprávnený na spolufinancovanie?

Odpoveď : V rámci predmetnej výzvy sú oprávnené projekty, ktoré spĺňajú súlad s požiadavkami pre najlepšie dostupné techniky (BAT). V rámci opatrenia sa vyžaduje, aby podporené zariadenia aplikovali najlepšie dostupné techniky (BAT) ako minimálny štandard. Oprávnené na podporu budú výlučne technológie, ktoré budú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT). V rámci žiadosti Žiadateľ predloží porovnanie navrhovanej technológie s príslušným/-i bodmi Vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách ustanovujú závery o najlepších dostupných technikách (Závery o BAT). Prostriedky mechanizmu sú zamerané na znižovanie emisií skleníkových plynov, súlad s normami Únie je minimom, ktoré sa má zabezpečiť pre emisie iné ako emisie skleníkových plynov; keďže zníženie týchto emisií nie je cieľom opatrenia, postačuje dodržanie emisných limitov (nie je nevyhnutné, aby boli prekročené). Žiadateľ uvedenú požiadavku preukáže v rámci vyplnenia príslušnej sekcie prílohy č. 1 žiadosti - Projektový zámer stavebno-technologického riešenia.

Prostriedky mechanizmu budú poskytované na pokrytie investičných výdavkov na investície, prostredníctvom ktorých bude zabezpečená vyššia ochrana životného prostredia než v situácii, kedy by prostriedky mechanizmu podniku neboli poskytnuté. Výdavky, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne ochrany životného prostredia (zníženia emisií skleníkových plynov), nie sú oprávnenými výdavkami. Rovnako nie sú oprávnenými výdavkami výdavky na dosiahnutie súladu so súčasnými/ budúcimi Normami Únie v zmysle bodu 32. Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky na rok 2022 v znení oznámenia Európskej komisie č. C(2022)481 – kapitola 3.1.

33. Žiadateľ disponuje právoplatným záverečným stanoviskom na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z., kde povolujúci orgán súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti. V rámci rozsahu navrhovanej činnosti posúdil:

- Je uvádzaný väčší rozsah činností (ďalšie stavebné objekty a prevádzkové súbory), ktoré žiadateľ nezahŕňa do rozsahu predkladanej žiadosti o PPM
- S ohľadom na výkon inštalovaného kotla, v rozsahu navrhovanej činnosti v uvedenom záverečnom stanovisku je uvedený vyšší výkon kotla na biomasu ako žiadateľ plánuje zahrnúť do rozsahu predkladanej žiadosti o PPM.

Bude s ohľadom na takýto rozdiel rozsahu navrhovanej činnosti na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z., a rozsahu činnosti zahrnutej do žiadosti o PPM potrebný špecifický postup/ zdokumentovanie zo strany žiadateľa (prijímateľa) v súvislosti s ustanovením čl. 4 ods. 6 Zmluvy o PPM?

Odpoveď: Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. je navrhovateľ/Prijímateľ povinný zabezpečiť súlad s ním predkladaného návrhu na začatie povoloacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami. V prípade, že v rámci predloženia právoplatného rozhodnutia vydaného podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (záverečné stanovisko/rozhodnutie) má Prijímateľ dodatočné otázky ohľadom jeho rozsahu popr. iných skutočností, je potrebné osloviť príslušný orgán (MŽP SR alebo OÚ) o vyjadrenie či konkrétny projekt podlieha ďalšiemu konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. s ohľadom na posúdený stav v právoplatnom rozhodnutí.

Pre projekty, ktoré sú posúdené, povolené, realizované alebo v štádiu realizácie, a ktoré budú musieť byť na základe vyjadrenie príslušného orgánu predmetom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z., je v zmysle § 18 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 24/2006 Z. z. potrebné vykonať zisťovacie konanie.

Všeobecne v prípade čl. 4.6.2:

písm. a) ak ide o preukázanie, že Prijímateľ predložil príslušnému orgánu (OÚ alebo MŽP SR) dokumentáciu (zámer alebo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti) na začatie konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (zisťovacie konanie alebo povinné hodnotenie), tzn. Prijímateľ môže predložiť list príslušnému orgánu o tom, že začalo konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (a keď bude konanie ukončené doloží právoplatné rozhodnutie) alebo je možné, že pre uvedenú navrhovanú činnosť/projekt bol už proces podľa zákona č. 24/2006 Z. z. vykonaný, a Prijímateľ predloží priamo právoplatné rozhodnutie z procesu podľa zákona č. 24/2006 Z. z.;

písm. b) uvedeného článku, ak ide o preukázanie či projekt podlieha resp. nepodlieha konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z., príslušný orgán (MŽP SR podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. alebo OÚ podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.) vydá Prijímateľovi vyjadrenie (na základe jeho žiadosti o vyjadrenie), či konkrétny projekt spadá pod prílohu č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. a podlieha konaniu podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z. z.

34. Rada by som sa informovala ohľadom oprávnenosti žiadateľa v rámci schémy:

Kód výzvy: 04I01-18-V02

Výzva č.2 na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zameraná na podporu dekarbonizácie priemyslu.

Realizujeme aktivitu na dekarbonizáciu našej výroby a NACE nášho závodu spadá pod Priemyselnú výrobu, Sekcia C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE. NACE kód nášho závodu je NACE 2042

Viete mi prosím potvrdiť, či spĺňame podmienku oprávnenosti Žiadateľa? .. a teda môžeme sa do výzvy zapojiť.

Odpoveď: Oprávnení žiadateľa predovšetkým musia byť podniky, ktoré sú súčasťou európskeho systému obchodovania s emisnými kvótami a v zmysle bodu F.4 Schémy štátnej pomoci na dekarbonizáciu priemyslu z

prostriedkov Plánu obnovy (dostupnej na odkaze <https://www.minzp.sk/files/poo/dekrbo/schema-statnej-pomoci-na-dekarbonizaciu-priemyslu-z-poo.pdf>) môže byť príjemcom pomoci výlučne podnik, ktorý vykonáva činnosti spadajúce pod prílohu č. 1 k zákonu o obchodovaní 414/2012 Z.z.. Zároveň sú oprávnené iba opatrenia, ktoré povedú k nižším emisiám skleníkových plynov, menším stratám energií a širšiemu zavádzaniu inovatívnych environmentálnych technológií do priemyselnej výroby. Priemyselnou výrobou sa rozumejú odvetvia podľa Sekcie C Priemyselná výroba Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2.